

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztőség:	Előfizetési árak:	Kiadóhivatal:
Kényes utca 175. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. — Kéziratok visszanemadhatnak BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.	Egész évre 4 frt. — Félévre 2 frt Negyedévre 1 frt. — Egyes szám 8 kr MEGJELEN HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.	Belicey-utca 11. szám, (saját ház), hova az előfizetési pénzek intézendők. — Hirdetéseket jutányos áron elfogad BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCÁR.

A magyar tanítónők törekvései.

A Mária Dorothea-egylet 10-ik rendes közgyűlése alkalmából.

Tizedik éve, hogy fennáll a magyarországi tanítónők és nevelőnőknek József főherceg leányának védnöksége alatt álló és az ő nevével elnevezett egyesülete. Kevés magyar egyesület van, mely ilyen rövid idő alatt hasonló sikereket tudott volna felmutatni. A Mária Dorothea-egyesületnek a legutóbbi kimutatás szerint 91.348 forint adósságmentes tőkésített vagyona, 1153 rendes tagja volt (köztük 98 alapító, főképp 50 frttal), meg négy vidéki köre Kolozsvárott, Újvidéken, Fiumében és Győrön. A múlt évben az egyesület 13.905 forint 75 krt adott ki tisztán gyűjtésekből és adományokból 4663 forint 12 krt vett be. A tőkésített vagyonn kívül van az egyletnek jelenleg mintegy ötezer forintnyi készpénze, jelentékeny könyvtára s tizenegy általa kiadott művek könyvkészlete.

S mindezt főként a tanítónők gyűjtötték és adták össze 4—500 forintnyi évi fizetésükből. Bár semminemű kötelezettség nincs, a hazánkban rendes állomáson működő 3744 tanítónő közül (pedig közöttük közel ezer apáca van)

körülbelül egy negyed része tagja már az egyesületeknek, mely arány más szabad országos jellegű szakegyesületeknél nem található fenn. De valóban alig is nyújt más szakegyesület annyi kedvezményt. Az évi 2 forint rendes tagsági díjért, melynek fele ezen kívül a vidéki körök specialis rendelkezésére fordítatik, a tagok rendes jogaikon kívül esetleg lakást és teljes ellátást nyernek a budapesti tanítónők otthonában és a cemétei (sárosmegyei) fürdőhelyen épült egyesületi üdülőházban, díjtalan közvetítést az elhelyező irodában, 29 fürdőben kedvezményes helyeket s esetleg kölcsönt vagy segélyt az egyesületi segélyalapról. Mindezekon kívül az egyesület négy vidéki köre s a budapesti tanítónői szakosztály tudományos és társadalmi előadásokat rendez. pályaműveket s önálló munkákat ad ki s Budapesten Hampelné Pulszky Polyxéna választmányi tag rendezése mellett már három éven át nagyhirű tudorok tartottak nyilvános előadásokat, melyek a nagyközönség figyelmét is fölkellették.

Az egyesület sokirányú tevékenységének megítélése végett különösen két főtörekvést kell megkülönböztetnünk: egyik a nemzeti nőnevelés

megszilárdítása és fejlesztése, a másik a tanítónők anyagi és társadalmi helyzetének javítása.

A nemzeti nőnevelés fejlesztése érdekében az említett tudományos előadásokon kívül különösen a „Mária Dorothea-egyesület könyvtára” című vállalat szolgál, melyből eddig 4 kötet jelent meg. Az utolsó Hermann Ottó öröksépidylli rajzait tartalmazza, míg egyik előbbi füzet a serdülő leányok számára alkalmas művek kritikai jegyzéke. Ugyane célból az egyesület 1889-ben sikerült kisdénevelési kiállítást rendezett a volt Belezna-kertben és felhasználta az alkalmat szakelőadások tartására, melyekből 8 kiváló orvostudor értekezését a kisdédek ápolásáról nyomtatásban is kiadta. Pályakérdéseiben és szakelőadásaiban a magyar nyelv tanítása, a kézimunkaoktatás, a háztartási iskola, a serdülő leányok célszerű nevelése és az idegen ajku nevelőnők hatásának ellensúlyozása voltak a főtárgyak. Lépéseket tett az egyesület a magyar nevelőnők és zongoramesternők eddig még szervezetlen testületének érdekében s hogy a nők munkaköre kibővítsék oly módon hogy azok orvosnők és gyógyszerésznők is lehessenek. Talán legfontosabb volt azonban az egyesület hatása az által, hogy külön elhelyező irodát létesített

A SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCAJA.

Mi lenne belőlem.

Irta: HRABOVSKY LAJOS.

Mi lenne belőlem,
Ha nem láthatnálak
Ha ugy néha napján
Nem lehetnék nálad?

Mi lenne belőlem,
Hogyha rám nem néznél,
Ha nem melegedném
Szemöld tüz nél

Mi lenne belőlem
Messze idegenbe
Fetődél mérhetlen
Mérőföldekre vetve?

Mi lenne belőlem
Hogy ha már nem volna
Ki rögs utamra
Virágokat szórna?

Mi lenne belőlem,
Ha rám nem nevetnél
Én uram teremtem!
Mi lenne belőlem
Ha te nem szeretnél.

Névnapi ajándék.

Irta: HRABOVSKY LAJOS.

Est. A zálogházból erős naftalinillat áradt az utcára. Bann zibongó tömeg ágaskodott a rácszat előtt melynek háta mögött élesen kiáltozott egy veresorru tisztviselő.

— Senki többet? Másodszor.

A harminc forintot mindenki sokalta, pedig talán ötször annyit is megért volna az a mély tűzű gyémántgyűrű, melyet az üzlettulajdonos magasra emelve tartott a kezében.

A sarokban egy öreg anyóka állott. Száraz arcát nem az elfutott hosszú idő szántotta fel, de a hamar átélt idő nyomorusága. Kászott kezei görsösen szorongattak papírpénzt s beesett ajkai alig érthetően motyogták.

— Harminc forint? Sok lesz, nagyon sok lesz.

A vevők között kézről kézre járt a gyűrű. Mindenki fogni akarta, hogyha nem is lehet övé a drága kincs, legalább annak pillanatnyi birhatása szerezte meg az el nem érhető boldogság, muló gyönyörét.

A vörös orru tisztviselő már háromszor szippantott fényes burnót-szelencéjéből, el is tüszentette magát egy párszor s a gyűrű még mindig kézben volt.

— Megnézték már? Meddig várjak? Kialtott kissé ingerülten.

A teremben forrongás, zugás támadt s egy nagy glocknis zsidó alázatosan nyújtotta neki át az ékszer.

Tessék, nagyságos ur!

— Harminc forint? — senki többet?

Pillanatnyi csönd.

— Harmadszor.

A dobót leütötték, a gyűrűt megvette egy fiatal leány.

Az öreg anyóka még mindig a sarokban állt. A sok időn keresztül kuporgatott rongyosszélű papírforintokat nagy gonddal kötözte parasztos, sárga kendőjébe,

Lucerna, lóhere, takarmányrépa

eredeti ólomzárolt minőségben, **baltacim, bükköny és fűmagvak** legjobb minőségben leszállított áron kaphatók.

FROMMER A. HERMANN utóda, mag-nagykereskedésében

BUDAPESTEN.

FŐÜZLET:
V., Tükör-utca 5. szám.

Tavaszi főárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

FIÓK-ÜZLET:
VI., Andrassy-ut 1. sz.

mely Radnai Jenőné titkár vezetése alatt (Pipa-utca 33.) főképp arra törekszik, hogy az előkelő körökben a divatos lett francia nevelők helyett képzeltebb magyar nőket vigyen be és rövid idő alatt már közel harmadfélszáz képzett magyar nevelőnőt helyezett el nemzeti nőnevelésünk kiszámíthatlan előnyére.

Törekvésünknek másik csoportja, a tanító-nők anyagi és társadalmi helyzetének javítása, még nagyobb sikerrel járt. 1889-ben megnyitott Budapestön a tanító-nők otthona név alatt ismert intézet, a Tisztviselőtelep mellett. Az elhagyatott és munkaképtelenné vált művelt nőknek valódi áldása ez az intézet, de áldása azoknak a tanító-nőknek is, kik — magánosan élve — itt kellemes és nyugodt ideiglenes tartózkodó helyet találtak. S az egyület ezenfelül még beteg tanító-nők számára fürdőkezelvényeket biztosított s egyeseknek, kik erre rászorultak, több ezer forintot adott, nagyobbreszt állandó havi segélyösszeg alakjában. Mindez természetesen még csak kezdet, de habozás nélkül lehet elmondani, hogy kezdetnek fényes. A tanító-nők otthonában, melyet az egyesületnek rendkívül buzgó alelnöke Herich Károlyné gondoz, jelenleg 8 alapítványos nő lakik s ezek közül 6 hely már teljesen biztosított. A nemzeti nőnevelés szolgálatában kifáradt nők, kik elaggyva vagy elbetegeskedve nemcsak a megélhetés gondjaival küzdenek, de kiket az elhagyatottság s lelki egyedüliség kinja is gyötör, többet találnak itt, mint emberbarát segítséget s ez a több maga a boldogság. Egy éve sincs, hogy az otthonnak első halottja volt. Igen kedves s művelt tanítónő, kit a kötelességének túlságos lelkiismeretes teljesítése következtében ért el a szomorú sors, hogy teljesen megvakult. Öngyilkossági tervek üldözték magános óráiban, de midőn ide jött, a sorstól üldözöttek rokonszenvező körébe, feltámadt életkedve s többek közt irogatni is kezdett. Egyik értekezése, melyet a Mária Dorothea-egyesület gyűlésen olvastak fel, megható hangon hirdeti boldogságát szerencsétlenségében. Ennek a nőnek, Fodor Jankának hátrahagyott dolgozatait most rendező sajtó alá az egyesület s ez lesz az első magyar mű, melyet teljesen vak korában írt egy nő az első betűtől az utolsóig. Megható jelenetek fordultak elő a segélyezésnél is. Családjától elhagyott nő nyert itt csaknem váratlanul életmentő segítséget s egy fiatal tehetséges tanítónőt ki csúszos baja miatt már-már nyomorék lett

több éven át gyámolította az egyesület s oly sikerrel, hogy a télen már kedvvel táncolhatott.

Legérdekesebb s a jövőt tekintve legbiztosabb jelenség, hogy mindezt az eredményt a Mária Dorothea-egyesület a szó szoros értelmében tagjainak buzgalma által érte el. Csodálatos, mily rendkívüli nevelő hatása volt az egyesületnek a félénk természetű s szerepléstől óvakodó nőkre. Gyűléseik mindenkor népesek, tíz év alatt egyetlen egyszer volt rá eset, hogy kellő számú tagok hiányában határozatképtelenek voltak. Az egyes körökben, különösen pedig a budapestiben, melyet a „Nemzeti Nőnevelés” című magvas folyóiratnak szerkesztője Sebestyén Stetina Ilona volt, kizárólag nők a szereplők, minden hóban van előadó és felolvasónő, kik reformokat terveznek s azokat végre is hajtják. Budapest fővárosán kívül, mely a tanító-nők otthonának érdekében jelentékeny áldozatot hozott, az egyesületnek közel százezer forintba menő vagyont s az elköltött jelentékeny összegeket (pár év óta állandóan 10—10 ezer forint felül) maguk az egyesület buzgó tagjai teremtik elő. A szervezett irodán kívül mindig akad egész sereg nő, ki több heti terhes munkát ingyen vállal magára; különösen példát mutat e tekintetben Zrízen Janka, az Andrássy-uti tanító-nőképző nagynevű igazgatója, kinek neve s az az áldozata, hogy a nagy pénztárkezelést az egyesület alapítása óta maga vezeti, talán a legfőbb erkölcsi támasza az egyesületnek. S mindamelllett — ellentétben más egyesületekkel — a Mária Dorothea-egyesület nem egyes nagy alapítók virágoztatták fel s nem a kormány, olyannyira nem, hogy ez a tanító-nők érdekében létesített tekintélyes egyesület a közoktatásügyi miniszteriumtól mindeddig semminemű direct segítséget nem nyert, ellenkezőleg (ez is egyedüli eset) maga az egyesület alkotott a tanító-nők otthonában egy 4000 frtos alapítványi helyet, melyre a kinevezés jogát a kormánynak ajánlotta fel.

Mindamelllett a forintok, sőt az ezrek folyvást, szakadatlanul gyűlnek. Midőn az egyesület hat évvel ezelőtt jóformán vagyontalanul megkezdte a tanító-nők otthonának építését, másfél év alatt krajcáros gyűjtésekből kerek számban 20.000 forint gyűlt össze s most, midőn ez az épület, melyben csak 12 magán-szoba van, elégtelennek bizonyult s az új építkezés 70—80 ezer forintot igényelne, újból közel 8000 forintra

megy a már eddig építkezési alapul összegyűjtött összeg s ezenkívül Kolozsvárt is külön épületet terveznek.

A lelkesültség s az emberszeretet melegen csodás hatása ez. Azok a művelt magyar nők, kik évtizedeken át oly nagy szolgálatot tettek a magyar társadalomnak és a humanizmusnak, most, midőn először gondoltak arra, hogy saját sorsosaikon segítsenek s meglátták azt, hogy a gyászos sorsra jutott magános művelt nő baja sokkal súlyosabb, mint a koldusé, megtanultak mélyen érezni s érzelmük a versenyzés s kölcsönös érintkezés által nőttön nő. A Mária Dorothea-egyesület nagy sikert ért el eddig is, de nagyobbnak, hatalmasabbnak kell lennie a jövőben, mert tagjai megéreztek az emberszeretet csodás hatalmát.

Egy kis felrevertés.

Írta: Valaki.

(Folytatás.)

A komor, mogorva férfi ez idő óta nem kereste fel a szerelmes leányt. Fájta neki roppant a csalódás és a borba, mit eddig megvetett — fojtotta bánatát. És ez ital ugyancsak megboszosztalta magát! Az éjjeli virasztások kábultságba merítették őt. A szép, okos, értelmes szemek elvesztették fényüket, kidülledtek, átható tekintete fátyolozott, maniózus volt.

A részegítő italok nagy mértékben élvezése örökké szédülést, főfájást idézett elő és kevés idő múlva úgy nézett ki, mint egy hosszú életkort ért aggastyán!

Beszédje összefüggéstelen, zavart volt, barátjai esdeklésére nem hajlott, ivott... ivott a végtelenségig! ..

És a leány is sorvadt napról napra! Naponta látta ablaka alatt elhaladni őt, szíve csaknem megrepedt a bánattól. Állandóan ablakánál volt, lesve őt, míg végre egy napon annyira gyengének érezte magát, hogy nem tudott felkelni ágyából.

A szerető szülők mit sem sejtve, rémülten susogták egymásnak a betegség aggályos voltát. Egyetlen gyermekük szenvedett rettentő lelki kínokat! és ők ezt nem tudták! ..

És nem sokáig kiülődött!

Borzalmas éjszaka volt, a szegény szülőknek feledhetlen!

két könyökével nagy nehezen utat csinált az ajtóig ki fordult az utcára.

Ott sem hagyta nyugodni a gondolat, mely agyát még az előbb élénken foglalkoztatta. Egyre ismételtette mint a felhuzott óranemű.

— Harminc forint sok lett volna, nagyon sok lett volna.

Odabenn még vagy öt tárgyat árvereztek el, köztük egy menyecske nehéz fehér selyem ruháját, a menyecske pár hó előtt ment férjhez.

Sári néni pedig nehézkes, lassu léptekkel kocogott végig az üres utcákon.

Kiért a főpiacra.

Nagy, metszett üveg táblák mögött messze vették a vörös sugarait a felgyújtott gázláng. Ezer mindenféle ragyogott a tünderi kirakatokban, keskeny aranygyűrűk mellett széles, láncba csavart karcsatok, bárszoy tokokban finom művü medallionok.

Sokáig nézegette

Még ócska, fekete keretű pápaszemét is feltámasztotta az orrára, hogy jobban lásson. Aztán kibetűzte a mit a tudós urak szépen kicifrázott papirosra írtak.

Ez száz forint, amaz már ezerbe jár, a sarokba húzódó kis fülön függőt pedig ötven forintért is meg lehetne venni.

Tovább ment.

Az ő kedves keresztleánya, Sárika, ugyanis olyan régen vágyódik már egy selyemruhára, s ha már nem

vehetett neki drágaköves gyűrűt — kire óhajtsa szerint, megpróbál azt vásárolni. Hátha kifutja a rongyos ócska papírfintokból.

A nagy üzletben, a hova bement, még csak rá se néztek.

Mit keressz te ottan, kinek még tán betevője sipegen.

Hát aztán, hogy adná lelkem azt a fehér selymet buzavirágokkal.

A pomádés hajú keroskedőlegény csak úgy foghegyről vetette oda. Rőfje két forint.

Nemis válaszolt rá semmit, csak kiment a fényes utcára s fejcsóválva mondogatta.

— Sok ett volna, nagyon sok lett volna. Szegény embernek nagyon meg kell néznie, hova teszi a garast.

Aztán úgy elgondolkozott magában, mennyire szereti őt Sarikája. Mikor két éves korában hozzákerült nem is hitte volna, hogy olyan szép, olyan derék, leány lesz belőle. És mégis! Most már pénzt is keres.

Igaz ugyan, hogy annak nagyobb részét elnyeli a nap szükség, mégis szászszorosán visszafizette azt a mit nevelésére, tanítására költött. Aztán meg holnap névnapja lesz neki, meg Sarikának is, az ő drága keresztleányának. Megérdemelné, hogy valami örömet szeressen neki.

Ha már selyemruhával nem, valami egyébvel Akármilyen egyszerű lesz az, Sárika nagyon fog örülni neki.

Nehéz könyeseppet törölt ki szeméből, a miat tovább cikáztak gondolatai.

Vajjon hogy érzi most magát? Az orvos tegnap azt mondotta, hogy két nap múlva már semmi baja sem lesz. A láz is elmúlik arcára az eltűnt piros rózsák ismét visszatérnek. Mi igaz belőle?

Mikor hazaért, nagy komolysággal bontogatott fel az egyszerű asztalon egy piros papírba göngyöltött csomagot.

— Láod, édes leányom, rád is gondoltam, hoztam neked fehér battisztot, egy ruhára való, ünneplőnek.

Az ágyban fekvő lány beteges mosolylyal igent intett. Mutatni akarta, hogy örül, pedig sirt, mikor a fal felé fordult. Sári néni meggyújtotta a lámpát s lábujhegyen tipegett az ágyhoz. Ovatosan hajlott a leány fölé s mintha magát akarta volna megnyugtatni, sugta:

— Alszik. Az asztalon heverő csomagból földig lógott a vakító fehér battiszt. Megfogta a szélét. Újra és újra nézegette.

Szép nagyon szép. A ruha mellett még tán egy másik rokolyára is ki fog telni belőle, szép, nagyon szép, csak hogy kicsit drága. Majd idegesen terítette ki nagy sárga kendőjét.

— Vajjon mennyi maradt még meg a pénzből? Huszonhárom forint volt benne.

Gyermekük tusakodott a legnagyobb ellen-séggel, a kéréletlen halállal. Homlokán gyönyö-zött a hideg verejték, habár láza a legnagyobb foku volt. Arca sápadt, beesett és a közlegő ha-lál lehelletétől kissé szederjes, szemei szokatlanul csillogtak már messziről. Éjféltkor egyszerre a halotti csendet, egy lassu de mindegyre közeledő zene zavarta meg. Az első banda húzódo: az ablakok alá és egy gyönyörű, érzélgős dalt ját-szott . . . altatásul . . .

Közbe . . . közbe egy gyenge, de ismerős férfi hang énekelt szivben szóló, kesergő hangon.

A leány boldog mosollyal emelkedett fel hópárnáiról, karjait remegve kitérta és hangosan felzokogva keblére ölelte könnyező szüleit.

— Oh drága anyám, jó Atyám! ily szép halálért érdemes volt élni és szenvedni . . .

Aztán erőtenül lehanyatlott és üdvözült mosollyal jobb létre szenderült.

Az atya csendesén kinyitotta az ablakot és leszólt a cigányokat vesztegető ifjunak;

— Halotti dalt! fiatal barátom! az való nekünk!

Aztán átkarolta ájult nejét.

Odale-t hirtelen csend lett, tompa mozgás, zavart susogás hallatszott. A banda egyik tagja egy élettelen testet a félreértés második áldozatát emelte fel a földről, melyre a közeli orvosi segítség csupán annyit mondott hirtelen szivszélhűdés! (Vége)

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed közeledtével új előfizetést nyit-ván tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfize-tésük lejárt, hogy azt mielőbb megújítani szivesked-jenek, hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.

Azon t. előfizetőinket, pedig, kik előfizetési pénzzel hátralékban vannak, hátralékaik bekiüldé-sére s előfizetéseik szives megújítására kérjük.

Tisztelettel:

A „SZARVAS és VIDÉKE“
KIADÓHIVATALA.

A „SZARVAS és VIDÉKE“ előfizetési ára:

Egész évre 4 frt.

Fél évre 2 frt.

Negyed évre 1 frt.

A kiadóhivatal.

— Ezt elteszszük a többi mellé az ócska almári-omba, hadd maradjon ottan. Nagy idő sulya nyomja vállamat. Nem tudom, mikor halok meg s nem akarom hogy a szomszédok költségén vigyenek a temetőbe, Ezt a pénzt is oda teszem ahhoz, a mit összegyűjtöttem sok éven át temetésre.

Kihuzta a az almárium csikorgó fiókját s bele tette a rézkapcsos bibliába a bankóba.

* * *

Az orvos az asztalnál ült s írta a halotti bizo-nyítványt. A szobában a temetési szolgálk húzogatták oda a butorokat. Sári néni nem is hitte volna, hogy mire az új batisztruhában elkészül, a láz is elmúlt s az eltiúnt piros rózsák ismét visszatérnek keresztleánya arcára. Csakugyan visszatértek.

— Hát aztán mennyibe fog kerülni a temetés?

— Össze-vissza ötven forintba.

De tegyenek neki koszorut is a koporsójára, fehér liliomból, rózsaszínű szalaggal.

Akkor ötvenötbe.

Mikor a ravatal fel volt állítva, Sári néni egye-dül sirdogált az egyik sarokban.

— Szegény leányom, szegény kis Sárrikám. Látod, te Sárrikám, a te öreg keresztatyád nem feledkezett el rólad most rólad most sem. Én istenem, be szép is az a patyolat-szemfedő, az a nehéz koszoru . . . csak egy kicsit drága. Szegény embernek meg kell nézni, hova teszi a garast.

Mi újság?

— **A Szarvasi Takarékpénztár** április 1-ső napjától kezdve folyó számlára is fogad el betéteket, mely üzletágnál egyik kiváló előny az, hogy a betétek **napi kamatokat** élveznek, és a betéti összegekkel a betevő sajátkezü névalírásával ellátott checkkel, bármikor, egészben vagy a legkisebb összegekben is rendelkezhet. — Ugy ezen üzletágra, mint a folyó számlai kölcsön üzletágra is, hol egy bizonyos összegű megszavazott tőke felett mindenkor rendelkezni lehet és a kamatozás igen méltányos, felhívjuk a közönség beható figyelmét és érdeklődését.

— **Az ö. t. egylet** működő tagjai ma d. u. 4. órákor tartják ez évben első gyakorlataikat, mely az egyéni tüzoltószerek megvizsgálásával veszi kezdetét. Kéretnek a tagok teljes felszerelésben jelenni meg a városházán. A parancsnokság.

— **Szünidő.** A helybeli főgymnasiumban és a polgári leányiskolában a husvéti szünidő ma vette kezdetét és tart április hó 17-éig.

— **Árviz.** A Körös a legutóbbi napokban anynyira megáradt, hogy a vasuti hidon a közlekedés beszünttetetett. A vonat néhány nap óta csak a hidig jár, honnan az utasokat csolnakokon viszik át a Körösön. A Körös másik partján ismét vonat szállítja az utasokat Mezőtúrra. A városútkban épen most folyó sorozástól a vármegyei főjegyző Dr. Bartóky József az árviz miatti sürgős intézkedések megtétele céljából tegnap reggel elutazott.

— **Öcsödi levelezőnk írja:** Szakács István öcsödi lakost berzasztó halál érte, ugyanis f. hó 4-én délután szomszédjának Zubor Istvánnak segített a ház előtti terebélyes ákácát kidönteni. A fa esés közben Szakácsra esett, s annak nyakcsigonyáját szétzúzván rögtöni halálát okozta.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Winternitz Arnoldné szül. Gambis Mária mint az elhunytak neje, Pintér Lajosné szül. Winternitz Mária, Winternitz Adolf, Hedwig, Miksa, Emilia és Ida mint gyermekei, Pintér Lajos mint veje, Pintér Lajos, Arnold és Sándor mint unokái, özv. Dorazil Edéné szül. Winternitz Julia mint testvére saját és az összes rokonság nevében fájdalomtól sújtott szívvvel jelentik, hogy for-rón szeretett, felejtethetlen férje, a legjobb atya, após, nagyatya és fivér Winternitz Arnold ur. gróf Károlyi László uradalmainak számvevője e hó 2-án, hajnali 3 órákor, életének 63-ik, boldog házasságának 33-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek felvétele után az Urban csendesén jobblétre szenderült.

A boldogultnak hült tetemei e hó 3-án délután 4 órákor fognak VIII. kerület, Muzeum-utca 11. szám alatt, a róm. kath. egyház szertartása szerint beszen-teltetni és a kőbányai új temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt-nak lelki üdvéért e hó 4-én reggel 9 órákor fog a tisztelendő szervitaatyák templomában az Urnak bemutatattani. Budapesten, 1895. évi április hó 2-án. Áldás és béke hamvaira!

— **Itt a tavasz!** A virág fakasztó kikelet fu-vallatta közeledik. Duzzad és feslik a rügy. Ez az idő-szak, melyről oly találóan mondja Madách: „az egész természet mint egy nagy sziv szelmétől dobog. Költé-szettel teli a tavasz, de nem veszélytelen. Soha olyan könnyen meg nem hülünk, mint ilyenkor. Igaz hogy a meghülés folytán fellépő köhögés, rekedtség és hurut ma már könnyebben gyógyítható mint régente. Külö-nös sikerrel használható ezen bajok ellen a Réthy csabai gyógyszerész által készített pemete-cukorka. Gyermekeknek is adható. Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.

— **A sorozás eredménye.** Az első koro-sztályban 456 közül besoroztatott 251, a másodikban 193 közül 63, a harmadikban 165 közül 23.

— **Képviseleti közgyűlés** lesz f. hó 10-én délután 3 órákor.

— **Elrontott komp.** Március hó 28 és 29-én oly rohamos volt a körös áradása, hogy a Mezőtur-szarvasi uton a XVIII számú átmetszésen lévő komp csavar szerkezete elromlott, mely körülmény miatt a közlekedés bizonytalan időre beszünttetetett.

— **A serum kipróbálása.** A magyarországi vörös kereszt egyesület igazgatósága a difteritisz elleni serummal való gyógyítás értékéről közvetlen tapasztal-

latokat óhajtván szerezni, elhatározta, hogy Dr. Torday Ferencz orvostudont megyénk területére a serummal leendő teljesen díjtalan gyógyítás végett kiküldi Dr. Torday már meg is kezdte megyénkben működését.

— **A járás uti bizottság** az 1896 évre a kö-vetkezőkben állapította meg a városunkra vonatkozó költség előirányzatát: 1. A szarvas-mezőberényi út költségei 400 frt, 2. A szarvas-mezőtúri út költségei 600 frt, a vásárhelyi út költségei 100 frt, uti átalány 35 frt, összes kiadás 1135 frt.

— **A megyei árvaház.** Említettük, hogy több törvényhatósági bizottsági tag, a vármegye legközelebbi közgyűlése elé az árvatári takarékpénztár fülöslegeiből fentartandó megyei árvaház létesítése iránt indítványt terjeszt elő. Az indítványt Csabán 1895. évi március hó 19-iki keléttel következő bizottsági tagok írták alá: dr. Fábry Sándor, Fábry Károly, dr. Seiler Endre, Sztraka György, dr. Fáy Samu, Urszinyi János, Bel-icey István, dr. Seiler Vilmos, Zlinszky István, Szalay József és Seiler Elek. Az indítvány következő: „Alul-írott vármegyei bizottsági tagok indítványozzuk, hogy a tek. törvényhatósági bizottság a gyámpénztári tartalékalapok és a vármegyei szeretetházalap felhasználá-sával megyei árvaházat létesítsen, melyb n szegény sorsu árva leány gyermekek 6 éves koruktól — 15 éves korukig ellátást nyerjenek és neveltessenek. Indít-ványunk megtételére első sorban azon emeabarátí ér-zés vezérelt bönünket, hogy az árvaház létesítése al-tal a gondozásra leginkább reá szorult, elhagyott, va-gyontalan megyenkbeli árva leányok egy részének sorsa biztosíttassék, s ők az elzülléstől megmentve a társadalom hasznos tagjaivá neveltessenek; és más-részt impulsust adott indítványunk megtételére azon körülmény, hogy a vm. gyámpénztári tartalék alapok 73000 frt yi es a vm. szeretetházalap 5400 frtnyi tőkéi ez időszertint — bár gyünölcsozóleg — de hasznosi-tatlanul kezeltetnek, holott azok rendeltetésüknek meg-felelőleg igen helyesen hasznosíthatók vagyontalan ár-vák nevelésére. Már ezuttal bátrak vagyunk jelezni, hogy indítványunk megtételénél nem valamely magasabb kiképzésre előkészítő árvaház létesítésére gondoltunk, hanem célzatunk az volna, hogy a létesítendő árva ház-ban a növendékek a legegyszerűbb ellátásban részesítve, lehetőleg alkalmas cselédekké képeztessek ki, mert ez nézetünk a szegény leány sorsának legtermészete-sebb és legmegfelelőbb biztosítása, addig is mig eset-leg férjhez mehet; s mert az árvaház ily berendezése által a társadalom egy igen fontos s különösen a középosztályt közelről érintő kérdésén, a cse-lédtűgyön is vélünk segíthetni akként, hogy az ár-vaház a házi teendőkre kitanított és lehetőleg jól ne-velt cselédeket szolgáltatna a közönségnek, s később alapját képezhetné egy, az árvaházzal kapcsolatosan szervezendő cseléd-nevelő intézetnek is. Ajánlúnk indít-ványunkat a tekintetes törvényhatósági bizottság nagybe-csú figyelmébe s kérjük, hogy azt elfogadva, a kérdés tanyulmányozására és teljes előkészítésére bizottságot kiküldeni méltóztassék, melynek feladata volna legkö-zelebbi törvényhatósági közgyűlés elé a részletekben is kidolgozott javaslatot előterjeszteni.

— **Ritka tünemény.** Az 1895-ik évi csillagá-szati és vallási szempontból egyaránt különös tüneményt mutat fel. Nagypénteken ugyanis a nap körül keringő bolygók, melyek közé földünk is tartozik, épp azt az állást fogják elfoglalni, melyben Krisztus keresztre fe-szítésének napján voltak. Tehát éppen ezernyolczáz-hatvankét esztendő telt el azóta, hogy ez az eset is-métlődik. A Megváltónak 33 életévét itt ugyanis le kell számítani. Nagypénteken á-rilis 12-én reggeli 4 óra 20 perckor a hold keresztetzeni fogja a Szűz pályá-ját és egy óra hosszat el is fogja fedni.

— **A mije nincs a parasztnak.** Szotyori Nagy Gábor, a ki odahaza kis király esküdt létére, — büszkén hajtotta szekerét Debrecenben a Kisuj-utca felé, Ott csak rámondul egy rendőr.

— Hé, hallja kee! Arra forduljék fel kee a né-met-utcán, mer erre csak a szalonnávásdárosok mehet-nek!

A kis király lepattant erre kocsijáról!

— Ugyan-e! Megfiztettem a kövezetvámot, hát coki löndér! Arra menek, a meire nekem jól esik-Gyü!

És ezzel vadul vágott a lovak közé, hanem a rendőr megfogta a lovak zabláját és tartotta vissza; közben pedig hivatalos erélylyel mondta a következőket:

— Hogy mer kee véleim feleselni, paraszt! Tudja, ki vagyok én?

— Akárki fia vagy, én feldütelek, ha el nem ereszted a lovam!

— No ezt meg ne cselekedje, mert ha hozzám nyúl, hatóság elleni erőszakot követ el. 20 évi fegyház jár ezért.

Erre a sógor, komasszony, sógorné, vő, após anyós penderültek le a kocsirol, rimmakodva gyűrték le a kis királyt, hogy ne erőszakoskodjék, ne nyuljon ahhoz a fináncához, mert az lesz a vége, hogy telakasztják érte.

Szotyori Nagy Gábor pedig dult-fult:

— Eresszszetek lelkeim, hadd mázóják a képéhez egy csattanós hatóság elleni erőszakot. Ki hallot még ilyet, hogy nekem erre ne szabadjon menni!

A dühében ordító kis királyt utóljára is felnyalábolták a jó atyafiak és erőszakkal pakkolták a kocsi tetréjére. Azzal vágattak a német-utca felé, onnan fenyegetődzött vissza Szotyori uram:

— No csak gyűjjön egyszer kee a mi falunkba, ha van mersze; majd ott mutatom én meg keenek, hogy ki vagyok én.

A rendőr meg csak cunyt szolt az összefutott nagypublikum felé fordulva:

— Tessen mehinni, nincs az ilyen parasztnak intelligenciája.

CSARNOK.

Nincs helyi hír! . . .

(Egy riporter tragediája)

I.

Jelenet a kaszinóban.

Egy ur (becsapja bosszusán a lapot.) Így én is tudnék lapot csinálni. Üres tárcsa, nagyképi politizálás de helyi hír minél kevesebb.

Második ur: pedig egy vidéki lap első és legfontosabb kelléke a bő és jó helyirovát,

Első ur: Ügyes riporter kellene. Így megbukik a lap.

Chórúsbán: megbukik a lap!

(A lapkiadó a szomszéd asztalnál ül és fultanuja a jelentérek. Rohan a szerkesztőségbe.)

II: Jelenet a szerkesztőségben.

A kiadó (magas hangon): Szerkesztő úr baj van, a lapot mindentülnem visszautasítják mert nincs elég helyi hír, vagy lesz a holnap lapban hat hasáb helyi hír, vagy kijelentem a lapban, hogy a riporter egy lelkiismeretlen, lusta fráter, aki annyit ért a lapcsináláshoz, mint a hajdú a liarang öntéshez.

Szerkesztő (két hanggal sejtőbb a fölébe, de majdnem asztal alá húzódó riporterhez): Hallja! miket kell nekem hallanom a maga szépséges szeméért. Vagy lesz a holnap lapban tíz hasáb helyi hír, vagy felspekelem az urat erre az ollóra. Értette. Merjen még egyszer elébget kérni . . .

Riporter azután magában: Az ollótól egy igazi újságíró sem fél, hanem az előleg kérdése bán. Az összes hírforrások bevannak dugulva vagy gombolkozva. Egy kis pletyka sem kerülg: Istén neki végig házalom a hivatalokat.

I. helyen.

Riporter: kiadó ur valami hírt.

Kiadó: a nagy baromi kisbíró udvarából tegnap ismeretlen tettesek két tyukot emeltek Ríp. (kétségbeesve.) Csak az?

Kiadó: furcsa, persze!

Rip. (savanyu arccal) elkullog.

II. Helyen.

Rip.: tanácsos ur, nem akadna valami a lap számára?

Tanácsos: Abszolte s emmi! A mi a hivatalban történik az titok. Az ember nem lehet eléggé óvatos. Egy egy elejtett szóból hasábotkat írnak. Tossék gyűlésekről referálni!

Rip: De ma nincs gyűlés, helyi hír pedig kell.

A tan. Nincs! Panktum.

Rip köszönöm! Aás szolgálja.

III. Rendőrségnél.

Jó napot biztos ur, Hogy és miként? Mi ujság?

M ujság?

A biztos (mogorván:) Semmi, ha volna sem mondanám meg, persze mikor hír kell jök vagyunk, de bezeg kit ütnek szidnak minden lapban mint a rendőrséget. Nem történt semmi, alás szolgálja.

Jelenet a riporter lakásán.

Rip. (az asztalnál ül.) Hiába nem történik semmi. De hol a belátó. Minden szerkesztő zsarnoknak születtett. Nem ad többé előlegot. Hát hogy élek en meg előleg nélkül. Már három hónapra kiszódtam a fizetésemet. Az utcára csak nem mehetek lakni. Ej, írjunk egy riport cikket.

Szenzációs öngyilkosság

Ma délután városunk tulontul nyugodt életét egy szenzációs öngyilkosság hire verte föl. Szaladár Aladár lapunk ismert riportere, a városzerte kedvelt újságíró előleg városnegyedi lakásán felakasztotta magát. A szerencsétlen fiatal ember már két órája meg volt halva mikor a kéziratért jöv szedő gyerek lármájára feltörték a szoba ajtaját, Rémes borzasztó . . stb. stb

Következnek az alfejezetek: az öngyilkosság oka, az öngyilkosság hatása, az öngyilkos életrajza, a szerkesztőség gyászja, előkészületek a temetésre.

Mikor a cikk kész borítékba teszi, megcimezi, a szerkesztőségbe küldi és az üres fogásra felakasztja magát.

Felelős szerkesztő: **Mihálf József.**

Kiadótulajdonos: **Sámuel A.**

NYILTÉR.

BÚCSÚ-SZÓ.

Alólírottak Halasra költözésünk halaszatlan kényszerúsége folytán rokonaink, barátaink s ismerősüinktől személyesen nem vehetvén búcsút, ez uton mendünk istenhozzátot minden

JÓ AKARÓINKNAK s ajánljuk magunkat jó emlékezetükbe.

Halas, 1895. ápril 1-én

**Gólián István
mkir. adóh. ellenőr és neje
Liszka Gizella.**

*) E rovatban közölttekért nem felelős a szerk.

Védjegy. Védjegy.

Vásáry
C. Brády

**Mária-
szelli**

**Gyomor-
cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: élvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu, felbőffőség, hásmenés, gyomorégés, telesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejlődésnél, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételkkel és italokkal, gillszák, májbajok és hamorrhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriacszelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”.

A Máriacszelli gyomorcseppek valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógytáraban

Kun-Sz. Márton Szilárdy Károly „

: Remetey Dezső „

Karczag: Viduiszky L „

Clayton & Shuttleworth

Működésű gépjárműk Budapest 63. sz. Városi-körút által a legújandósabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobiles és gőzcsepplők készletek 24-es és 22-es 12-hengeres loctörök, hármas-kegyesek, kazalú- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

COLUMBIA a legjobb sorrelőgépek, szénkeverők, fűnyírók, kukorica-morzsolók, durván, éricszínűk.

Egytelmes azél-ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes ábrák és katalógus ingyen és bérmentve küldetnek.

